

Sygn. akt *IV Ka 1080/17*

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 7 marca 2018 r.

Sąd Okręgowy w Bydgoszczy IV Wydział Karny Odwoławczy w składzie:

Przewodniczący SSO Roger Michalczyk - sprawozdawca

Sędziowie SO Włodzimierz Wojtasiński

SO Mariola Urbańska - Trzecka

Protokolant st. sekr. sądowy Dominika Marcinkowska

przy udziale Adriana Płacheckiego - prokuratora Prokuratury Rejonowej Bydgoszcz – Południe w Bydgoszczy

M. P. s. M. i H. ur. (...) w S.

oskarżonego z art. 292 § 1 k.k.

A. N. s. W. i Z. ur. (...) w W.

oskarżonego z art. 278 § 1 k.k.

na skutek apelacji wniesionych przez prokuratora i obrońcę oskarżonego

od wyroku Sądu Rejonowego w Szubinie

z dnia 11 października 2017 r. sygn. akt II K 457/16

1. uchyla orzeczenie dotyczące oskarżonego A. N. zawarte w pkt. 3 i w tej części przekazuje sprawę do ponownego rozpoznania Sądowi Rejonowemu w Szubinie;
2. w pozostałej części zaskarżony wyrok utrzymuje w mocy;
3. zwalnia oskarżonego M. P. od ponoszenia kosztów sądowych za postępowanie odwoławcze i jego wydatkami obciąża Skarb Państwa.

sygn. akt IV Ka 1080/17

UZASADNIENIE

A. N. został oskarżony o to, że:

w dniu 23 kwietnia 2016 r. około godziny 17:00 w miejscowości K. na ulicy (...) z zaparkowanego na parkingu niezabezpieczonego samochodu m-ki S. (...) o numerach rejestracyjnych (...) zabrał w celu przywłaszczenia leżący na konsoli środkowej pojazdu telefon komórkowy m-ki H. (...) o numerze (...) wartości 1500 zł na szkodę A. G.

to jest o przestępstwo z art. 278 § 1 kk

M. P. został oskarżony o to, że:

w dniu 12 maja 2016 r. w miejscowości K. na ulicy (...) wszedł w posiadanie telefonu komórkowego m-ki H. (...) o numerze (...) wartości 1500 zł za kwotę 500 zł gdzie na podstawie towarzyszących okoliczności mógł przypuszczać że został uzyskany za pomocą czynu zabronionego, działając na szkodę A. G.

to jest o przestępstwo z art. 292 § 1 kk

J. N. został oskarżony o to, że:

w dniu 23 kwietnia 2016 r. w miejscowości K. na ulicy (...) wszedł w posiadanie telefonu komórkowego m-ki H. (...) którego pomógł zbyć a który na podstawie towarzyszących okoliczności mógł przypuszczać że został uzyskany za pomocą czynu zabronionego

to jest o przestępstwo z art. 292 § 1 kk

Sąd Rejonowy w Szubinie, wyrokiem z 11 października 2017r., sygn. akt II K 457/16:

1. ustalając, że M. P. w dniu 12 maja 2016 r. w miejscowości K. na ulicy (...) wszedł w posiadanie telefonu komórkowego m-ki H. (...) o numerze (...) wartości 1500 zł za kwotę 500 zł, gdzie na podstawie towarzyszących okoliczności mógł przypuszczać że został uzyskany za pomocą czynu zabronionego, działając na szkodę A. G., kwalifikując czyn z art. 292 § 1 kk i za to na podstawie art. 66 § 1 kk i art. 67 § 1 kk warunkowo umorzył postępowanie na okres próby 1 / jednego/ roku;

2. ustalając, że J. N. w dniu 23 kwietnia 2016 r. w miejscowości K. na ulicy (...) wszedł w posiadanie telefonu komórkowego m-ki H. (...) którego pomógł zbyć a który na podstawie towarzyszących okoliczności mógł przypuszczać że został uzyskany za pomocą czynu zabronionego, kwalifikując czyn z art. 292 § 1 kk i za to na podstawie art. 66 § 1 kk i art. 67 § 1 kk warunkowo umorzył postępowanie na okres próby 1 /jednego/ roku;

3. uniewinnił oskarżonego A. N. od czynu zarzucanego mu w akcie oskarżenia;

4. na podstawie art. 67 § 3 kk i art. 39 pkt.7 kk orzekł od oskarżonych M. P. i J. N. świadczenie pieniężne w kwotach po 500 /pięćset/ złotych na rzecz Funduszu Pomocy Pokrzywdzonym oraz Pomocy Postpenitencjarnej;

5. zasądził od oskarżonych M. P. i J. N. po 100 złotych tytułem opłaty i obciążył ich kosztami postępowania w częściach równych.

Apelacje od powyższego wyroku złożyli: obrońca oskarżonego M. P. oraz prokurator.

Obrońca oskarżonego M. P. zaskarżył wyrok w całości i zarzucił:

1. na podstawie art. 438 pkt 3 kpk błąd w ustaleniach faktycznych przyjętych za podstawę zaskarżonego wyroku, a mający wpływ na jego treść polegających na:

- wyciągnięciu na podstawie zebranego w sprawie materiału dowodowego niesłusznego wniosku, że oskarżony popełnił zarzucany mu aktem oskarżenia czyn, a mianowicie, że miał świadomość, iż nabyty telefon komórkowy pochodził lub może pochodzić z popełnienia czynu zabronionego,

- przyjęciu, iż cena zakupu telefonu za kwotę 500 złotych stanowi cenę rażąco odbiegającą od rzeczywistej wartości telefonu wynoszącej 1500 złotych, jak również przyjęciu, iż możliwość zweryfikowania właściciela po numerze (...) w sieci (...) już po zakupie stanowią okoliczności towarzyszące, na podstawie których oskarżony powinien i mógł przypuszczać, że telefon pochodzi z czynu zabronionego,

- przyjęciu, iż oskarżony wyrządził szkodę pokrzywdzonemu, gdy w rzeczywistości pokrzywdzony odzyskał telefon w nienaruszonym stanie, a szkoda po stronie pokrzywdzonego w ogóle nie powstała.

2. Na podstawie art. 438 pkt 2 kpk zarzucił naruszenie przepisów postępowania mogących mieć wpływ na treść zaskarżonego wyroku tj. art. 424§2 kpk w zw. z art. 67§3 kk i art. 39 pkt. 7 kk poprzez pominięcie w uzasadnieniu wyroku czym kierował się Sąd I instancji wymierzając oskarżonemu środek karny w postaci świadczenia pieniężnego w kwocie 500 złotych na rzecz Funduszu Pomocy Pokrzywdzonym i Pomocy Postpenitencjarnej, jak również pominięcia w uzasadnieniu podstaw prawnych orzeczenia wobec oskarżonego świadczenia pieniężnego przy braku szkody po stronie pokrzywdzonego, który odzyskał telefon w nienaruszonym stanie.

Na wypadek, gdyby podniesione wcześniej zarzuty nie zostały uwzględnione, skarżący na podstawie art. 438 pkt 4 kpk zarzucił wyrokowi rażącą niewspółmierność orzeczonego środka karnego w postaci świadczenia pieniężnego w kwocie 500 złotych, gdy w rzeczywistości okoliczności sprawy przemawiały, aby środek karny w postaci świadczenia pieniężnego został orzeczony co najwyżej na poziomie kwoty 200 złotych.

W oparciu o tak skonstruowane zarzuty domagał się zmiany wyroku i uniewinnienia oskarżonego, ewentualnie zmiany pkt 4 wyroku poprzez obniżenie świadczenia pieniężnego do kwoty 200 złotych oraz obciążenia Skarbu Państwa kosztami postępowania.

Prokurator zaskarżył wyrok w całości na niekorzyść oskarżonego A. N. i na podstawie art. 438 pkt 2 kpk zarzucił obrazę przepisów postępowania mającą wpływ na treść orzeczenia, a mianowicie art. 4, 7 i 410 kpk polegającej na dowolnej ocenie materiału dowodowego, na oparciu wyroku na selektywnie wybranym materiale dowodowym lub też nierzetelnej jego ocenie i niesłusznym przyjęciu, że zebrany w sprawie materiał dowodowy, a w szczególności wyjaśnienia współoskarżonych i świadka pokrzywdzonego w sprawie, a także zasadami doświadczenia życiowego, nie jest wystarczający do uznania, za udowodnione winy oskarżonego A. N. w zakresie zarzucanego mu występku, a w konsekwencji uniewinnienie oskarżonego, podczas gdy prawidłowa ocena zebranych w sprawie dowodów we wzajemnym ich powiązaniu prowadzi do wniosku, że A. N. dopuścił się zarzucanego mu przestępstwa z art. 278§1 kk. W oparciu o tak skonstruowany zarzut domagał się uchylenia zaskarżonego wyroku i przekazania sprawy do ponownego rozpoznania Sądowi I instancji.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Nie była zasadna apelacja obrońcy oskarżonego M. P., a zasadna okazała się apelacja prokuratora.

Wbrew twierdzeniom obrońcy oskarżonego M. P., Sąd Rejonowy nie dopuścił się błędnych ustaleń faktycznych. Jak wielokrotnie akcentowano w orzecznictwie zarzut błędu w ustaleniach faktycznych, przyjętych za podstawę wyroku, jest tylko wówczas słuszny, gdy zasadność ocen i wniosków, wyprowadzonych przez sąd orzekający z okoliczności ujawnionych w toku przewodu sądowego nie odpowiada prawidłowości logicznego rozumowania. Zarzut ten nie może jednak sprowadzać się do samej polemiki z ustaleniami sądu, wyrażonymi w uzasadnieniu zaskarżonego wyroku, lecz musi wykazywać konkretne uchybienia w zakresie zasad logicznego rozumowania, jakich dopuścił się sąd w ocenie materiału dowodowego. Sama możliwość przeciwstawienia ustaleniom sądu orzekającego odmiennego poglądu w kwestii ustaleń faktycznych, opartego na innych dowodach od tych, na których oparł się Sąd I instancji nie może prowadzić do wniosku o popełnieniu przez sąd błędu w ustaleniach faktycznych (por. wyroki Sądu Najwyższego z dnia 24.03.1975r. II KR 355/74 OSNPG 1975/9/84 i z dnia 22.01.1975r. I KR 197/74 OSNKW 1975/5/58, wyroki Sądu Apelacyjnego w Poznaniu z dnia 6.02.1992r. II Akr 1/92 OSA 1992/6/41 i z dnia 28.05.1992r. II Akr 134/92 OSA 1992/11/55, wyrok Sądu Apelacyjnego w Łodzi z dnia 6.10.2000r. II AKa 138/00 Prok. i Pr. 2002/1/28).

Apelacja obrońcy oskarżonego, w zakresie postawionego zarzutu błędu w ustaleniach faktycznych, ma w istocie charakter polemiczny w rozumieniu wskazanym wyżej. Skarżący nie wskazuje bowiem na to, jakich uchybień w zakresie logicznego rozumowania miałby dopuścić się Sąd I instancji w ocenie materiału dowodowego, a przedstawia swój pogląd oparty na niektórych dowodach. Już ta okoliczność wskazuje na to, iż tak skonstruowany zarzut nie może być uwzględniony przez sąd odwoławczy. Rację miał Sąd I instancji wywodząc, iż okoliczności, w jakich wszedł w posiadanie telefonu M. P. pozwalały na stwierdzenie, że powinien on i mógł przypuszczać, iż telefon ten został uzyskany za pomocą czynu zabronionego. Oskarżony znając faktyczną cenę prawie nowego aparatu zdecydował się

na jego zakup za 1/3 ceny, nie otrzymując jakichkolwiek dokumentów dotyczących tego telefonu. Cena tego telefonu, jak słusznie zauważył Sąd I instancji, była rażąco niska. Bez znaczenia, dla powyższego ustalenia miały akcentowane przez skarżącego okoliczności, iż M. P. nabył ten telefon od znajomego, czy też we własnym domu. Niezrozumiały też był zarzut skarżącego dotyczący ustalenia przez Sąd Rejonowy, iż M. P. swoim zachowaniem wyrządził szkodę pokrzywdzonemu. Przepięstwo paserstwa należy do przestępstw przeciwko mieniu. Sprawca przestępstwa z art. 292§1 kk poprzez działanie polegające na nabywaniu, pomocy do zbycia rzeczy, przyjęciu rzeczy, czy pomocy do jej ukrycia działa na szkodę właściciela rzeczy w ten sposób, że utrwała stan polegający na pozbawieniu właściciela rzeczy władztwa nad tą rzeczą. Dla bytu tego przestępstwa nie ma znaczenia to, że właściciel tę rzecz odzyskał.

Nie były także zasadne podniesione przez obrońcę oskarżonego M. P. zarzuty obrazy przepisów postępowania opisane wyżej w pkt 2. Sąd I instancji w uzasadnieniu wydanego orzeczenia faktycznie nie wskazał, czym się kierował orzekając świadczenie pieniężne, ale podstawa prawna dla takiego orzeczenia wynika wprost z treści art. 67§3 kk. Sąd Okręgowy nie podzielił także zarzutu rażącej niewspółmierności orzeczonego środka karnego. Trudno podzielić pogląd skarżącego, który domagał się obniżenia tego środka do 200 złotych, a jednocześnie wskazywał, iż świadczenie pieniężne w kwocie 500 złotych jest rażąco niewspółmierne. Różnica orzeczonego przez Sąd I instancji świadczenia pieniężnego w stosunku do pożądanego przez skarżącego nie jest tak istotna, aby wymagała ingerencji sądu odwoławczego. Ponadto, trudno przypuszczać, aby oskarżony jako młody, wykształcony człowiek posiadający stałą pracę nie był w stanie uiścić takiej kwoty.

W ocenie Sądu Okręgowego zasadna była apelacja prokuratora i jej uwzględnienie skutkowało uchyleniem zaskarżonego wyroku wobec A. N. i przekazaniem sprawy w tej części Sądowi I instancji do ponownego rozpoznania. Trudno odmówić skarżącemu racji, kiedy wywodził on, iż Sąd I instancji dowolnie ocenił wyjaśnienia oskarżonego J. N. w części dotyczącej uzyskania telefonu od oskarżonego A. N.. Przypomnieć należy, że J. N. w swoich wyjaśnieniach składanych w postępowaniu przygotowawczym wskazał kiedy i w jakich okolicznościach uzyskał telefon od oskarżonego A. N.. Wyjaśnienia te podtrzymał przed Sądem I instancji. Jeżeli weźmie się pod uwagę datę i godzinę kradzieży telefonu (23 kwietnia 2016r. ok. 17.00) i wskazywane przez J. N. w jego wyjaśnieniach okoliczności, w jakich uzyskał telefon od A. N. (godziny popołudniowe w dniu 23 kwietnia 2016r.) to – w aktualnym stanie dowodów – twierdzenie skarżącego, iż sprawcą kradzieży telefonu był A. N. wydaje się być wysoce prawdopodobne. Zdaniem sądu odwoławczego, stwierdzenie Sądu I instancji, iż mało prawdopodobne jest, aby J. N. przesłuchiwany w listopadzie 2016 roku pamiętał tak odległą datę jest dość dowolne, tak jak twierdzenie, iż chciał on pomniejszyć swoją odpowiedzialność. Nie wiadomo na czym to pomniejszanie miałyby polegać. Powyższe uwagi wcale nie przesądzają kwestii winy, czy niewinności oskarżonego A. N., gdyż będzie to możliwe dopiero po ponownym przeprowadzeniu postępowania dowodowego oraz po prawidłowej ocenie zebranych dowodów nie noszącej cech dowolności oraz po uwzględnieniu okoliczności przemawiających na korzyść oskarżonego. Wysunięte zastrzeżenia, budzą wątpliwości, co do zasadności wydanego wyroku wobec oskarżonego A. N.. Powoduje to zatem konieczność uchylenia zaskarżonego wyroku i przekazania sprawy do ponownego rozpoznania. Podniesione wyżej zastrzeżenia i wątpliwości w zakresie oceny materiału dowodowego sprawy niniejszej-co należy z naciskiem podkreślić-żadną miarą nie mogą być rozumiane jako negacje prawa sądu I instancji do swobodnej oceny materiału dowodowego. Sąd ponownie rozpoznający sprawę ma jedynie obowiązek szczegółowego rozważenia i pogłębionej analizy wszystkich dowodów we wzajemnym powiązaniu i uwarunkowaniu przy uwzględnieniu zasad rozsądnego rozumowania opartego o względy logiki i doświadczenia życiowego.

Rozpoznając ponownie sprawę sąd I instancji powinien przeprowadzić postępowanie dowodowe w całości z uwzględnieniem uwag wyżej wskazanych oraz wskazanych w apelacji prokuratora.

W tej sytuacji, sąd odwoławczy uchylił orzeczenie dotyczące oskarżonego A. N. zawarte w pkt 3 i w tej części przekazał sprawę do ponownego rozpoznania Sądowi Rejonowemu w Szublinie, a w pozostałej części wyrok, jako słuszny utrzymał w mocy. O kosztach orzeczono na podstawie art. 624§1 kpk w zw. z art. 634 kpk.